

Július 3-10:

magyar—finn barátsági hét

Július 3-10. között lesz a magyar és a finn nép barátsági hete, amelyre egyidejűleg kerül sor Magyarországon és Finnországban. A mostani barátsági hétnek Magyarország felszabadulásának negyedszázados jubileuma ad aktualitást.

Háromszáz-háromszáz tagú vendégsereget fogadnak most mindkét országban, s a barátsági hét programja szélesebb körűnek ígérkezik a három évvel ezelőttnél. A hozzánk látogató finn vendégeket a fővárossal együtt Miskolc, Pécs, Székesfehérvár, Szolnok, Debrecen és Szeged fogadja; a magyar delegáció programjában a finn fővároson kívül Tampere, Lahti, Kemi, Riihimäki, Jyväskylä és Turku városok szerepelnek úticélként. Ezek a városok testvérvárosi kapcsolatban állnak egymással: kivéve egyelőre Turkut és Szegedet.

Magyarországon Losonczy Pált, az Elnöki Tanács elnökét, Finnországban Urho Kaleva Kekkön, a köztársasági elnököt kérték fel, hogy legyen fővédnöke a barátsági hétnek.

NAPI KISLEXIKON

az úttestekről

Naponta szemtanúi lehetünk a város útjai építésének. Most adták át a forgalomnak a Károlyi utca új úttestjét, készült a Széchenyi tér déli oldalának és az Oskola utcának a burkolata is.

● A burkolat szerkezete?

Az utóbbi tíz évben épült úttesteket már nagy teherbírási méretezték. Számolnak a magas talajvízzel, ezért szivárgó rendszert építenek ki először az út nyomvonalában. Az ide beépített csövek a talajvizet a csatornarendszerbe vezetik. Ezzel védik az út szerkezetét a víz és a fagy okozta károktól. A szivárgó rendszer fölé négy rétegű burkolat kerül. Először a 10-15 centi vastagságú talajjavító réteget terítik, azaz sodert, kavicsot és betontörmelékkel hengerelnek le. Erre 15-20 centi vastagságú beton kerül, amelyre 4 centi vastag kötőréteget (binder) építenek. A kötőréteget kőzúzalék és bitumen keveréke alkotja. A binderre öntik a 3 centi vastag felső aszfaltburkolatot.

● A teherbírás?

A fenti módon épült utak teherbírása megegyezik a nehéz utak teherbíróképességével. A kamionok súlyát is elviselik, természetesen nem állandó forgalom esetén. Az I. kerület útjainak 30 százaléka már ilyen technológiával épült, illetve megfelelő teherbírási méretezett. Az úttestek többsége azonban a jelenleginél jóval kisebb forgalom számára való.

● A régi útszerkezet?

Jó példa a Lenin körút. A döngölt föld alapra mindössze 10-15 centi vastag, zúzott kővel kevert betonszerkezet, arra 5-7 centis aszfaltburkolatot fektettek az építők. Teherbírási természetesen nem felel meg a jelenlegi követelményeknek. Ezt jelzik a burkolaton megjelenő hálós repedések is.

Együttes ülést tartott az MSZMP szegedi járási és a KISZ szegedi járási bizottsága

Tegnap délelőtt Szegeden, a városi pártbizottság Kálvin téri székházában együttes ülést tartott a szegedi járási pártbizottság és a KISZ járási bizottsága. Központi témaként a járás ifjúságának helyzetét, a pártiszerveknek és KISZ-nek az ifjúság körében végzett munkáját tárgyalták meg, és az MSZMP KB 1970. februári határozatának végrehajtásáról tanácskoztak.

Csapenszki Istvánnak, a járási pártbizottság első titkárának megnyitóját követően a két végrehajtó bizottság együttes jelentését és állásfoglalását Vörös Lajos, a járási pártbizottság osztályvezetője terjesztette elő. Alapos felmérés alapján sokoldalúan és részletesen elemezte a járás fiataljainak problémáit. Kiemelte, hogy gyökeres változást hozott a mezőgazdasági szövetkezetek megalakulása és megerősödése. A korábban tapasztalt elvándorlás ugyan még nem szűnt meg teljesen, de egyre többen keresik a helybenmaradás lehetőségeit. A szövetkezetekben jelentkezők többsége, 67 százaléka 30 éven aluli, tehát fiatal.

A járásban élő munkásifjúság száma kevés, de az ifjúság legöntudatosabb rétegét jelenti. Jelentős létszámot képviselnek a tanulók, illetve tanulni vágyók. A szegedi középiskolák és iparitanuló-intézetek vonzóak őket leginkább, sajnos ezek befogadóképessége véges, a kollégiumi elhelyezés nehézségei egyre több gondot okoznak.

Hozzászólások sora kapcsolódott a jelentéshez. Többször is szóba került a tanyán élők nehéz helyzete, de arra is kitértek, hogy az adott lehetőségekkel sem élnek mindig. A nagyon eredményes vita azzal a határozattal zárult, hogy saját munkaterületén mindenki tartsa fontos feladatának az ifjúsággal való törődést, de ahhoz, hogy több eredményt érjünk el, jobban meg kell ismernünk őket.

Második napirendi pontként a járási pártbizottság szegedi járás mezőgazdaságának négyéves fejlődését tekintette át, a járási KISZ-bizottság pedig második félévi tervét bocsátotta vitára.

Apad a Tisza

Változatlanul szükség van a figyelőszolgálatra

A néhány nap óta a Kárpát-medencében uralkodó óceáni levegő átvonulása záporokkal és viharokkal terhes. Hazánkban tegnap több helyen volt bőséges csapadék, amely lassította a Maros és a Hármas-Körös folyó szakaszán a gátakon folyó anyagmentő munkát.

Polgár István, az Alsóti-szavidéki Vízügyi Igazgatóság vezetőhelyettese tegnap arról tájékoztatót, hogy a hét eleji zivatarok Romániában ismét bőséges csapadékkal vonultak át a Maros vízgyűjtője fölött. Ennek következtében a Maros Soborsínnál 24 óra alatt 45 centimétert áradt. Tegnap hajnalban rövid ideig tartó völgvelés után Nagylaknál 74 centimétert emelkedett a folyó szintje, és tegnap folyamatosan áradást mértek Makónál is.

Ez az elkövetkező napokban Szegednél is meglátszhatja a Tisza apadását, amelynek mértéke Szolnokon 11, Csongrádnál 12, Mindszentnél 13, Szegednél pedig 10 centiméter volt 24 óra alatt. Ugyanakkor Títnél is mindössze 4 centis apadást

mértek. Szarvasnál a Hármas-Körös vízszintje egy nap alatt 17 centiméterrel csökkent.

Az újabb hidrológiai értékek szerint még mindig várható magára a Tisza igazán intenzív apadása. A még mindig rendkívül magas vízszint továbbra is munkát ad a védekezőknek, hiszen az átázott földek sok helyen átszivárogtatják a vizet. Ezeket a szakaszokon — például Körtvélyes térségében — folyamatosan rakják meg a rézsűket homokzsákokkal. A Tisza bal partján, közvetlenül a jugoszláv határszakasz előtt, az erősen szivárogtató védőgátak mentén, a mentett oldalon szorítókat építenek, hogy a víz ne terjedhessen a gabona- és kukoricaföldekre.

A gátakon folyó munkában még mindig tízezernél többen vesznek részt, és változatlanul továbbra is erősített marad a figyelőszolgálat éjjel és nappal. A zivatarok ellenére a belvíz mind kisebb területre szűkült Csongrád megyében is, a szivattyúberendezések állandó működése, valamint az erős párolgás folytán.

A szegedi székhelyű védelemvezetés úgy rendelkezik, hogy a Folyamszabályozó és Kavicskotró Vállalatnak folyamatosan visszadják az árvízvédelemre fo-

gott uszályokat és vontatókat, hogy azokkal a soros vállalati munkákat végezhessék. Mintegy 20 nagy vízi jármű szabadul fel a következő héten.

Nagy károkat okozott a jégverés

Jégveréssel párosult több közszeg határában az utóbbi napokban hullott bőséges csapadék. Az Állami Biztosítóhoz Sövényházáról, Pusztaszerről, Kükesházáról, Szatmárról, Röszkéről és Kistelekről érkezett kárbejelentés a szegedi járásból. Gabonátáblákat, szőlőket, gyümölcsösöket és kapásnövényeket egyaránt ért jégverés. Súlyosabb pusztítás hírt kaptuk a makói járás három községéből. Ambrózfalva, Nagyer és Pitvaros jól megmunkált, szép termést ígérő területei estek az ítéletidő áldozatául. Sok helyütt százszázalékos pusztítással kell számolnunk. Ahol az érs előtti hagyma már szárítható, ott megkezdte a felvásárlást, hogy a feldolgozó kárt ezzel is enyhítsék.

Javítani kell a minőségellenőrzést

Egy NEB-vizsgálat tapasztalatai

Hogyan érvényesül a nagykereskedelmi és kiskereskedelmi vállalatoknál és a TÜZEP-nél az az elv, hogy maguk a forgalmazó vállalatok minőségileg megfelelő árut biztosítsanak a vásárlóknak? Alkalmass-e ezeknek a vállalatoknak a minőségellenőrző tevékenysége arra, hogy a gyártó cégekkel szemben a fogyasztók érdekeit védjék? Ezekre a kérdésekre keresett választ a megyei Népi Ellenőrzési Bizottság, amikor dr. Horti Győző vezetésével harmincöt tagú népi ellenőrszerepelt vizsgálta a közelmúltban a ruhák és cipők, valamint az építőanyagok minőségét a Délmagyarországi Rövid-, Kötöttáru Nagykereskedelmi Vállalatnál, a Komplex Ruházati Vállalatnál, a Délmagyarországi Cipőnagykereskedelmi Vállalatnál, illetve a Szegedi TÜZEP-nél. A tapasztalatok összegzése előtt megvizsgálták azt is, hogyan foglalkozik a megyei tanács, illetve a szegedi városi tanács kereskedelmi osztálya a minőségellenőrzéssel. A vizsgálatról készült jelentést tegnapi ülésén vitatta meg a megyei NEB.

A gyári mértékű kivétel a kereskedelmi vállalatok feladata lenne, hogy az átvett árukat ellenőrizze, de a tapasztalat azt mutatja, hogy nincs olyan megfelelő szakemberük, amely minden áruféleség minőségét meg tudja ítélni (amelyik cégnek van, az is főleg vásárlók reklamációsakor ellenőrizi az árut). A nagykereskedelmi vállalatok rendeléskor a minőségre is szerződést kötnek, de kötbért ritkán fizetnek. De milyen ellenőrzést tesz az lehetővé, hogy például a cipők formáját, színét megrendeljük, azt ellenőrizzék, de arra nincs szakember és gép, hogy a talpfelerősítést, az anyag kopás- és szakításfokát megvizsgálják. A vevők legtöbbje pedig a tartósság miatt reklamál, ezeket pedig szemmel nem lehet megállapítani, csak laboratóriumi vizsgálatokkal lehet ellenőrizni. Röviden szólva: a legtöbb ruhafélenél a jelenlegi átvétel nem jelent egyben komoly minőségellenőrzést, s ez a vásárlónak okoz bosszúságot, utánjárást, sokszor pedig anyagi kárt.

De sokszor a vevő „zsákba macskát” vesz, mert nem kap használati utasítást az áruhoz, vagy éppen nem magyar nyelvű az utasítás az import cikkekben, mellesleg az eladók sem ismerik „naprakészen” az új termékeket. Sokszor aztán kiderül, hogy tájékoztatásból tönkre tette az új holmit a vevő — még szerencse, hogy a vizsgált kereskedelmi vállalatoknál a reklamációkat megfelelően intézik, mint azt a népi ellenőrök tapasztalták. De, hogy tavalyhoz képest lényegesen több a reklamációval kapcsolatos feladatuk, abban a vállala-

tok maguk is hibásak. Mert ugyan ki érti azt, hogy a Duna Cipőgyár elégans minitabolt tart Szegeden, de ott sem jobb a „mintacipők”, igen sok a kifogás áruik ellen. Egyáltalán: a cipők minőségével komoly baj van! A tapasztalat szerint a KERMI vizsgálatai ezt bizonyítják, mégis a kereskedelem nem határozott a gyárakkal szemben, nem köti ki, hogy csak a hibák kijavítása után árusítja a terméket. Pedig ez lenne némelyik cipőgyárunknak! A vizsgálat megállapította azt is, hogy a raktározási nehézségek ellenére is a raktárakban ritkán következnek be az áruk minőségi romlása, kivéve a TÜZEP-telepeket, ahol feltűnően szakszerűtlenül tárolnak építőanyagot. Az a különös, hogy aránylag sok rosszminőségű

építőanyag van, és mégis kevés a reklamáció, de ez a jelenlegi szűkös kínálat mellett érthető: a vevő nem egyszerűen érzi, ha egyáltalán kap építési anyagot. Mindezt a népi ellenőrök nem találták megfelelőnek a TÜZEP-vállalatnál a reklamációk intézését.

A NEB megállapította, hogy a tanácsok kereskedelmi osztályain hatékony ellenőrzésekkel és intézkedésekkel óvják a vásárlók érdekeit.

A népi ellenőrök hasznos javaslatokat is tettek, például, hogy sürgősen alkalmazzanak a kereskedelmi cégek az áruátvételnél sokoldalúbb szakembereket, mert csak az áruátvételi módszereit változtatva lehet a vásárlók panaszait az iparra áthárítani. De megállapították azt is: nagy hiba, hogy sokáig elhúzódik a KERMI vizsgálata, s ez alatt az idő alatt a hibás áruk szériáit változatlanul értékesítik. Még több javaslata is volt a népi ellenőrszerepeltnek, amit ha megszívlelnak az ellenőrzött vállalatok —, s remélhetőleg a felügyeleti kereskedelmi osztályok tesznek is ennek érdekében — akkor mindenképpen a fogyasztók látják hasznát, ugyanis jobb minőségű árukhoz jutnak.

P. Sz. M.

Köszönet a villanyért

Harmincöt kisdíák aláírásával érkezett levél szerkesztőségünkbe. A felsőbördányi tanulók mondanak köszönetet benne mindazoknak, akik iskolájuk nagy eseményének előkészítésében részt vettek. „Eddig petróleumlámpával világítottunk, és a televízióink, amit ajándékba kaptunk, dobozban állt. Azt szeretnénk kérni, hogy az újságon keresztül köszönhessük meg járadózatát mindazoknak, akik 52 tanyai iskoláért dolgoztak: Vajda igazgató bácsinak, a DAV szerelőinek, és mindenkinek.” A levél záradékában Papp Imre vezető tanár kéri, hogy szóljon a köszönet a

dorozsmai fogyasztási szövetkezet dolgozóinak is, hiszen ők ajándékozták azt a televíziót, amit eddig villanyhiányában ugyan nem tudtak használni, de most teljessé teszi az örömet.

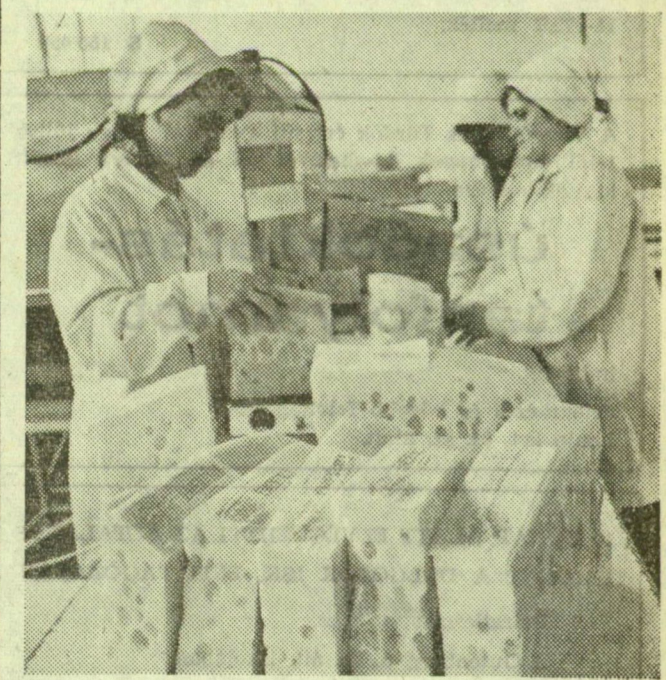
Napról napra kapunk híradásokat, hogy korunk egyik legszebb összefogásaként kibontakozott társadalmi mozgalom vaksötét tanyák közé merre vezetett a villanyt. A munka javát, az iskolához vivő vezeték kiépítését a DAV-szerelők végzik önként, munkaidőn túl, társadalmi munkában. Fogadják hát a felsőbördányi iskolások hála-köszönetét.

Újabb kormányrendeletek az újjáépítésről

Az Építési és Városfejlesztési Minisztériumban pénteken délután ülést tartott az országos helyreállítási albizottság. Szilágyi Lajos építési és városfejlesztési miniszterhelyettes, az albizottság elnöke beszámolt a Szabolcs megyében tartott helyszíni szemlén szerzett tapasztalatairól, megbeszéléseiről. Többek között tárgyalt azoknak a községeknek és járásoknak a tanácsai vezetőivel, lakosainak képviselőivel, amelyeket árvédelmi biztonságba át kell telepíteni.

A tanácsai vezetőket és a helyi lakosok képviselőit tájékoztatta a kormány új rendelkezéseiről, amelyek megkönnyítik az áttelepítést. Ezek a rendeletek pénteken jelentek meg. Az egyik kormányrendelet előírja, hogy ha az árvíz vagy belvíz által megrongált, személyi tulajdonban álló épület eredeti helyén nem építhető új, akkor a tulajdonosnak lakóháza felépítéséhez az újjáépítésre kijelölt területen ingyen telket juttat az állam.

Kéreg nélküli sajt

Répcelakon, az ország legnagyobb sajtgyárában, ahol naponta 65-70 ezer liter tejből készítenek sajtot, új technológiára tértek át. A 70 kilós ementáli tömböket műanyag fóliába — úgynevezett polifilmbé — pakolják, így az érs folyamán nem képződik kéreg a sajton. Az új eljárás előnye, hogy az érsi idő a felére csökken a hagyományosal szemben. A vevők is jobban járnak, mert a sajt teljes egészében fogyasztható.

SZOMBAT,
1970. JÚNIUS 27.

DÉLMAGYARORSZÁG 5